

om at gaa frem paa, ere, kunde der vel være Anledning for Staten til at anvende endog meget betydelige Midler til de Kræfter, der her skulle sættes i Bevægelse. Udeles bortset fra de store Reformere, som vi, hvilke Meninger vi end kunne have i Detaillen, Alle ere enige om bør finde Sted — og selv om man nu finder, at det kan være vanskeligt i Diebliffet at løse disse Opgaver, har jeg ganste vist det Saab, at der vil blive taget stærkere fat derpaa — saa er der dog visse mindre Opgaver, der ere af den Bestaffenhed, at ikke ret mange, af os gerne ville gaa hjem uden alvorlig at have forsøgt at løse dem. Jeg tænker her f. Ex. paa det paatrængende Krav, der stilles til os med Hensyn til Lærernes Lønningssforhold. Jeg tror, at de Fleste af os i det Mindste ere enige om, at det paa ingen Maade lader sig gjøre at blive staaende ved det ganste vist tildels betydningsfulde Skridt, Ministeren har foretaget ved sin Rundskrivelse, og ved at man stiller yderligere Krav til Kommunen, men at man ogsaa fra Statens Side, fra vor Side nødvendig maa skride til større Bevillinger i denne Henseende endnu i denne Samling. Der er fuldt op af betydningsfulde Opgaver, og det er utvilsom sikkert, at der er nyttige Opgaver, som kræve Anvendelse af Statens Midler. For at gjøre et meget stort Spring fra Skolevesenet, skal jeg komme til Skovvesenet. Jeg tilstaa, at det er en sympathetisk Streng, der forbinder mig med den nuværende ærede Finantsminister; der er en vis frisk Skovduft ved den nuværende Finantsminister, hvis tidligere Bestræbelser i denne Retning jeg har sat megen Pris paa. Dette er et af de mange Omraader, hvor jeg havde ventet, at den ærede Minister vilde have stillet Fordringer. Jeg kender ikke ganste hans Anstuelser paa dette Punkt, jeg nu vil nævne; saavidt mig bekjendt, deler han dog ikke den af mig og af saa mange Andre her i Thinget forsægte Mening om Rigtigheden af en stor Afhændelse af Statskovene; men det var mit Saab, at han, med den levende Interesse han nærer for denne Gren af Statskusholdningen, vilde have fremlagt Forslag om, at Staten skulde gjøre Skridt til Opælsning af Skov. Jeg tror, at det slet ikke vilde være vanskeligt at finde Tilslutning ogsaa i fremtidige Forsamlinger til Forslag om, at Staten skulde foretage endog temmelig betydelige Skridt til Kultivering af visse Dele af Sylland. I Finantsudvalgene have Ministre det ene Aar efter det andet lovet os i det Mindste omhyggelige Underfølgelser af dette Spørgsmaal, i alt Fald med Hensyn til Nordsjælland; men det er blevet fuldstændig ved Løfterne til Trods endog før, at det er blevet slaaet fast i en tidligere Finantsudvalgsbetænkning. Her er altsaa en af de mange Opgaver, med Hensyn til hvilke jeg tror, at man, hvilke Feil der end maatte være begaaede tidligere fra Statens Side, nok kunde komme til et Resul-

tat, at der er Noget at gjøre, som baade med Hensyn til Nationens almindelige Interesse og med Hensyn til Statens rent finantsielle Interesse vilde være hensigtsmæssigt. — Blandt de Spørgsmaal, der i mine Dine og i de fleste Medlemmers efter de Arbejder, der foreligge fra tidligere Aar, maa staa i første Linie, skal jeg nævne Spørgsmaalet om Skattereforier; men jeg kan ikke indse Andet, end at den Anvendelse af Pengene, som Regjeringen paatænker, rent affskerer os fra, hvad vi næsten Alle have foreslaaet og forhandlet om med tidligere Regjeringer og væsentlig ere bleven enige om. Hvem af os vilde ikke, naar vi fik disse Midler for Intet, ogsaa anvende Noget, ja endog Meget paa Forsvarsvæsenet? Disse Millioner falde imidlertid ikke ned til os fra Himlen; men se vi ret efter, komme de, selv om de gaa fra Overfludet, Reserverfonden, eller Kassebeholdningen, til Syvende og Sidst ud af Befolkningens Lomme, og naar vi ret undersøge, hvorledes det gaar med enhver saadan Million, der kommer ud af Befolkningens Lomme, vil jeg sige, at ligesaa sandt det er, at nogle af de mange Penge, der komme ind ved Skatterne, ellers maafte af Befolkningen vilde blive anvendt paa en mindre hensigtsmæssig Maade, ligesaa sikkert er det, at ingen Penge gaa ind i Statskassen uden at repræsentere store Savn fra Ydernes Side, ja endog store Lidelser og Glendighed. Der er ikke en eneste Million, uden at den er det Samme som en hel Del Sygdom, ja, endog Saadant, som at flere Børn dø, end der ellers vilde dø, at flere Børn opfores slet o. s. v. Omvendt er enhver Million, der bliver hos Befolkningen, en ikke ringe Del af virkelig Lykke, der udpreedes i vide Kredse. Spørgsmaalet er nu: ville vi, at disse Millioner i samme Omfang som hidtil skulle tages ud af Befolkningens Lomme for at gaa ind i Statskassen, eller ikke? Vi ere stadig her komne til meget betydelige Besættelser, og tidligere Regjeringer have været enige med os. Jeg vover naturligvis ikke her at gaa ind paa Spørgsmaalet om alle de forskjellige Skattenedsættelser. Jeg tror dog ganste vist, som ogsaa et æret Medlem i Landstinget har gjort gjældende, at Stempelafgiften er en af de Afgifter, der mest trænge til Ostersyn, ikke blot paa Grund af de altfor store Summer, den tager fra Befolkningen, men fremfor Alt paa Grund af Maaden, hvorpaa den tager dem. Stempelafgiften forvolder, at hele Sider af vort økonomiske Liv ikke kunne ordnes saa hensigtsmæssigt, som de ellers vilde kunne. En stor Del af Pengeinstitutterne her i Landet, Sparekasserne, kunne f. Ex. paa Grund af den ikke bruge simple Anvisninger paa den Maade, som det ellers vilde være muligt, og som vilde udvilde Befolkningens Brug af disse Institutter og af hele Bankvesenet i en overordentlig Grad. Der er Stempelafgifter, om hvilke man ved første Diekast neppe skulde tro, at de, som Tilfældet dog er, ganste anderledes hvile paa de Fattige end